

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 14Csp/82/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8120205115
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eduard Valenčin
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2021:8120205115.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudcom JUDr. Eduardom Valenčinom v právnej veci žalobkyne: X. W., I. XX.XX.XXXX, Z. N. X, XXX XX B.Š., právne zastúpená: JUDr. Igor Šafranko, advokát so sídlom ul. Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému: Home Credit Slovakia, a.s., so sídlom Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, IČO: 36 234 176, právne zastúpený: Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA s.r.o., so sídlom 1. mája 173/11, Trenčín 911 01, IČO: 47 234 679, o primerané finančné zadostučinenie 2.097,05 EUR, takto

rozhodol:

I. žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni sumu 250 EUR, v lehote do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku,

II. v prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a ,

III. p r i z n á v a žalobkyni nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 % z prisúdenej istiny s tým, že o výške tejto náhrady rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením, po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou súdu doručenou dňa 29.04.2020 navrhla žalobkyňa, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť jej sumu 2.097,05 EUR z titulu primeraného finančného zadostučinenia. V rámci odôvodnenia žaloby žalobkyňa poukázala na to, že v konaní vedenom tunajším súdom pod sp. zn. 14Csp/109/2018 bola úspešná v konaní o vydanie bezdôvodného obohatenia a určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky. Uviedla, že súd v rámci odôvodnenia svojho rozhodnutia okrem iného poukázal na to, že:

„Na základe vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že strany sporu uzavreli dňa 30.09.2003 úverovú zmluvu o poskytnutí revolvingového úveru, pričom v tejto zmluve je uvedené iba výška mesačnej splátky a výška úverového rámca. Taktiež je v zmluve pretač, kde je uvedené, že „odchýlka od základnej úrokovej sadzby - 0 %“. Základná úroková sadzba tam ale nie je uvedená. Z vyššie citovaného zákona o spotrebiteľských úveroch nepochybne vyplýva, že v zmluve musí byť uvedená RPMN, a pokiaľ táto nie je uvedená, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Keďže v predmetnej veci nie je uvedené RPMN, úver je bezúročný a bez poplatkov a na vyše žalovaný nemá nárok na žiadne úroky, ani poplatky, keďže tieto nie sú uvedené v zmluve. Pokiaľ žalovaný argumentoval tým, že pri revolvingovom úvere nie je možné určiť RPMN, tak súd poukazuje na to, že v minulosti skutočne súdy posudzovali túto skutočnosť v súlade s názorom žalovaného (napr. rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/95/2010), avšak tento názor už bol následnou praxou súdov prekonaný a existuje množstvo rozhodnutí, z ktorých vyplýva, že aj pri revolvingovom úvere je možné určiť RPMN (napr. rozsudok KS Banská Bystrica sp. zn. 17Co/215/2012 zo dňa 10.10.2012)

Vzhľadom na vyššie uvedené závery, preto súd žalobe v celom rozsahu vyhovel a žalobkyni priznal bezdôvodné obohatenie v žalovanej výške, pričom žalobkyňa súdu predložila listinné dôkazy

preukazujúce jej jednotlivé platby, pričom žalovaný túto skutočnosť, teda výšku samotného nároku ani nerozporoval, preto súd túto skutočnosť považoval za nespornú. Vzhľadom na to, že žalobkyňa realizovala celkové platby z titulu tejto zmluvy vo výške 4.612,02 EUR a čerpala celkovú výšku 2.814,97 EUR, rozdiel predstavuje sumu 1.197,05 EUR, pričom súd priznal žalobkyni túto sumu spolu s 5 % - tným ročným úrokom z omeškania od 20.06.2018 do zaplatenia, t.j. odo dňa nasledujúceho po doručení žaloby žalovanému.

V súvislosti s určením neprijateľnej zmluvnej podmienky súd poukazuje na to, že žalovaný namietal, že žalobkyňa nemá naliehavý právny záujem na takomto určení, keďže zmluva je už ukončená a z tejto zmluvy neprebíha žiadne aktívne vymáhanie. V tejto súvislosti súd poukazuje na už citované rozhodnutie Krajského súdu v Prešove, z ktorého vyplýva, že z ustanovenia § 298 CSP nevyplýva, aby bol súd obmedzený dobou trvania úverovej zmluvy, pokiaľ ide o možné vyslovenie neprijateľnej zmluvnej podmienky, ak sú na to inak splnené zákonné podmienky. Z neprijateľnej zmluvnej podmienky, ktorá je uvedená vo výrokovej časti rozsudku vyplýva, že žalobkyňa, ako klienta vyhlásila, že predlžuje premlčaciu lehotu všetkých práv vzniknutých žalovanému v súvislosti s poskytnutím úveru, dané právo na vrátenie úveru, na úhradu príslušenstva a zmluvných pokút, a to na dobu 10 - tich rokov odo dňa, kedy premlčacia lehota začala prvý raz bežať. Podľa názoru súdu je úplne zrejmé a jednoznačné, že takáto zmluvná podmienka znevýhodňuje spotrebiteľa a je len na prospech veriteľa, teda predstavuje jednoznačnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a teda predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku, preto súd vyhovel žalobe aj v tejto časti.“

Žalobkyňa v rámci odôvodnenia žaloby ďalej poukázala na to, že ako spotrebiteľka si uplatňuje primerané finančné zadostučinenie za porušenie jej spotrebiteľských práv, ktoré bola nútená brániť v základnom konaní. Primerané finančné zadostučinenie má mať sankčnú a odradzujúcu funkciu, aby sa dodávateľ nedopúšťal recidívy. Zároveň má mať aj funkciu relutárnu. Keďže si úspešne uplatnila porušenie svojho práva na súde, došlo k splneniu hypotézy vyššie právnej normy (§ 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z.). Žalobkyňa poukázala na to, že v pôvodnom konaní bolo preukázané viacnásobné porušenie práv žalobkyne, pričom primerané finančné zadostučinenie požaduje vo výške 2.097,05 EUR, a to vzhľadom na to, že žalovaný sa na jej úkor bezdôvodne obohatil o sumu 1.797,05 EUR a za neprijateľnú zmluvnú podmienku požaduje sumu 300 EUR.

2. Žalovaný v rámci písomného vyjadrenia zo dňa 10.06.2020 k žalobe uviedol, že žalobkyňa doposiaľ nepreukázala, že žalovaný svojim konaním porušil súčasne - kumulatívne ustanovenie zákona o ochrane spotrebiteľa a osobitného právneho predpisu. Taktiež uviedla, že predpokladom uplatnenia tohto inštitútu je to, aby aspoň potencionálna hrozba ujmy dôsledku porušenia práv alebo povinnosti vznikla, inak nie je čo reparovať. Žalovaný ďalej uviedol, že zákon č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa nebol v čase uzatvorenia kúpnej zmluvy platný ani účinný, preto je právne neudržateľné, aby bol žalovaný sankcionovaný za nedodržanie neexistujúceho predpisu. Žalovaný konštatoval, že žalobkyni, nie len že žiadna, ale ani potencionálna ujma nevznikla a naopak získala najvýhodnejší úver, aký by jej neposkytla žiadna banka. Uviedol, že právo na primerané finančné zadostučinenie je závislé od úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti, v dôsledku čoho bola privodená určitá hrozba ujmy, čo v danom prípade preukázané nebolo. Žalovaný ďalej poukázal na to, že mu nie je zrejmé, k akému poškodeniu práva spotrebiteľa dochádza v prípadoch, ak je úver vyhlásený za bezúročný a bez poplatkov, pretože takýto prípad predstavuje výlučne výhodu pre spotrebiteľa a nie škodu, pričom jediným poškodeným po takomto rozhodnutí súdu je samotný veriteľ. Žalovaný zvýraznil aj hľadisko primeranosti uplatneného nároku pričom tento inštitút nemá byť nástrojom obohatenia sa pre spotrebiteľa. Navrhovanú výšku považuje za nedôvodnú, nepreukázanú, v rozpore s cieľom normy, ktorú zákonodarcu sledoval, pričom žalovaný počas celého trvania úverového vzťahu od žalobkyne požadoval len splnenie zmluvných povinností, ku ktorým sa zaviazala, a takéto konanie jednoznačne nemožno vyhodnotiť ako porušenie práv a povinností zo strany žalovaného. Žalovaný teda navrhol žalobu, ako nedôvodnú zamietnuť a priznať mu nárok na náhradu trov konania.

3. Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, tento zákon upravuje práva spotrebiteľov a povinnosti výrobcov, predávajúcich, dovozcov a dodávateľov, pôsobnosť orgánov verejnej správy v oblasti ochrany spotrebiteľa, postavenie právnických osôb založených alebo zriadených na ochranu spotrebiteľa (ďalej len "združenie") a označovanie výrobkov cenami.

Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

Podľa § 3 ods. 5 posledná veta zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom do 09.06.2013, osoba, ktorá na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej

týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, koho porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi je spôsobilé privodiť spotrebiteľovi ujmu.

Podľa § 3 ods. 5 posledná veta zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom od 10.6.2013, spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

4. Vo vzťahu k vyššie citovanému ustanoveniu zákona č. 250/2007 Z.z., či už v pôvodnom alebo terajšom znení, možno uviesť, že ide o ustanovenie s tzv. relatívne neurčitou hypotézou, ktorá neustanovuje žiadne kritéria na vymedzenie toho, čo predstavuje primerané finančné zadostučinenie a ako treba určiť jeho výšku. Zároveň treba uviesť, že novšie znenie zákona o ochrane spotrebiteľa dokonca ešte zmiernilo podmienky poskytnutia primeraného finančného zadostučinenia, pretože toto sa v súčasnosti poskytuje aj bez toho, aby porušenie práva alebo povinnosti spotrebiteľa ustanovené zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitným predpisom, bolo spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi, pričom nie je právne významné, či sa žalobkyňa aktívne v pôvodnom konaní domáhala svojich práv v procesnom postavení žalobcu, resp., či svoje práva uplatnila v rámci obrany, v procesnom postavení žalovaného. V tomto ohľade súd odkazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/127/2017, z ktorého okrem iného vyplýva, že jediným predpokladom pre priznanie takéhoto nároku je, že spotrebiteľ sa na súde úspešne domohol svojich práv a nie je potrebné preukazovať, že spotrebiteľovi bola privedená konkrétna ujma, teda žalobca v danom prípade nemusí preukazovať existenciu a výšku vznikutej ujmy. V konaní vedenom tunajším súdom pod sp. zn. 14Csp/109/2018 sa žalobkyňa úspešne domohla vydania bezdôvodného obohatenia z dôvodu absencie obligatórnych zákonných náležitostí v zmluve, ako aj určenia neprijateľnej zmluvnej podmienky.

5. Žalovaný v rámci písomného vyjadrenia k žalobe poukázal na to, že v danom prípade nebolo preukázané splnenie kumulatívnej podmienky, teda že došlo k porušeniu práv spotrebiteľa ustanovených týmto zákonom a osobitnými predpismi, teda zákonom 250/2007 Z.z. a ďalších osobitných právnych predpisov. V tomto ohľade súd poukazuje na to, že rozsudok v pôvodnom konaní sp. zn. 14Csp/109/2018 nadobudol právoplatnosť dňa 17.02.2020, teda nepochybne za účinnosti zákona č. 250/2007 Z.z., čo je podstatné pre posúdenie možnosti priznania uplatneného nároku a zároveň boli porušené aj osobitné predpisy, teda zákon o spotrebiteľských úveroch č. 258/2001 Z.z., resp. Občiansky zákonník.

6. Základným zákonným predpokladom úspešného uplatnenia primeraného finančného zadostučinenia v zmysle citovaného zákonného ustanovenia je teda porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa alebo podľa osobitných predpisov, ktorými sú predpisy na ochranu spotrebiteľa. Podľa názoru súdu uvedený nárok je teda daný, ak dodávateľ porušil osobitnú právnu úpravu predstavujúcu normy na ochranu spotrebiteľov, ktorými sú Občiansky zákonník, zákony o spotrebiteľských úveroch, o finančných službách na diaľku a podobne. Účelom týchto právnych noriem je zvýšená ochrana spotrebiteľa ako slabšieho účastníka zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou a citované zákonné ustanovenie § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. má postihnúť nečestného dodávateľa, ktorý tieto osobitné právne normy nerešpektuje.

7. Pokiaľ ide o výšku finančného zadostučinenia, táto závisí od úvahy súdu. Pri jej určení súd vychádzal z toho, že finančné zadostučinenie má sankčnú povahu a jeho účelom je odradiť nečestného dodávateľa od porušovania práv spotrebiteľov. Finančné zadostučinenie nemožno vnímať ako kompenzáciu, ale ako poskytnutú satisfakciu spotrebiteľovi a tiež ako odmenu pre žalobcu ako spotrebiteľa, ktorý privodil vyhlásenie rozsudku, ktorým sa sledujú rovnaké účinky ako opatrenia orgánov dohľadu, ktorých sankcie by boli neporovnateľne prísnejšie. Na druhej strane však nemôže predstavovať neprimerané obohacovanie spotrebiteľov. Pri rozhodovaní o nároku na finančné zadostučinenie je potrebné tiež prihliadať na okolnosti prípadu. Vzhľadom na okolnosti daného prípadu súd považuje výšku priznaného finančného zadostučinenia za primeranú s tým, že priznaním tejto sumy bude podľa názoru súdu naplnený aj účel predmetného ustanovenia z hľadiska odškodnenia žalobcu z titulu jeho zadostučinenia a zároveň je naplnená aj jeho výchovná funkcia tým, že priznanie takéhoto nároku bude na žalovaného vyplývať tak, aby v budúcnosti v zmluvách jednoznačne uvádzal všetky obligatórne zákonné náležitosti a nepoužíval neprijateľné zmluvné podmienky. Súd považuje sumu vo výške 250 EUR za primeranú a dostatočnú, aj s ohľadom na všetky vyššie uvedené kritéria. Súd má teda za to, že priznaná suma je

primeraná, a to jednak s ohľadom na priznané bezdôvodné obohatenie, ale aj s ohľadom na určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky, preto v prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

8. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

9. O trovách konania súd rozhodol na základe vyššie citovaných zákonných ustanovení, pričom z ich výkladu a praxe súdov je zrejmé, že pokiaľ rozhodnutie o uplatnenom nároku záviselo od úvahy súdu, tak ako to bolo v tomto prípade, je namieste priznať žalobkyni nárok na náhradu trov konania z prisúdenej sumy, preto súd v danej veci rozhodol o priznaní nároku na náhradu trov konania tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 363 Civilného sporového poriadku, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 Civilného sporového poriadku rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).